

Gedragcode Windenergie gemeente Emmen

---

17 mei 2016

Gedragcode Windenergie gemeente Emmen

De gemeente Emmen wil met deze *Gedragcode Windenergie gemeente Emmen* duidelijk maken richting omwonenden, initiatiefnemers en grondeigenaren hoe zij verwacht dat deze betrokkenen in de uitvoeringsfase met elkaar omgaan en welke rol de gemeente Emmen daarbij wil spelen. Dit moet ertoe leiden dat de windmolenopgave in de gemeente Emmen zo veel mogelijk op basis van gelijkwaardigheid, zonder vertraging en op respectvolle, constructieve, open en transparante wijze wordt gerealiseerd. De gedragcode beschrijft hoe en waarover een initiatiefnemer van een windpark afspraken met bewoners en omgeving dient te maken.

Aanleiding

In het Regieplan Windenergie Emmen (vastgesteld door de raad op 27 november 2014) is aangegeven dat de gemeente een zo open mogelijk proces wil, waarin de belangen van alle betrokkenen worden gewogen. Aan het platform Windkracht 3 is opdracht gegeven om naast het organiseren van gebiedsprocessen ook een concept-Gedragcode Windenergie Emmen op te stellen, waarin niet-planologische randvoorwaarden zullen worden opgenomen. Het Regieplan geeft aan dat in deze Gedragcode de spelregels voor partijen moeten staan, voor de maatschappelijke omgeving en inbedding van een windproject. Deze spelregels gelden dan voor alle te ontwikkelen windparken binnen de gemeente Emmen, al kunnen er per gebied nog aanvullende afspraken mogelijk zijn. Het Regieplan verwacht dat deze spelregels gedetailleerd beschrijven hoe moet worden omgegaan met (onder andere):

1. Compensatie en schade: Om te zorgen dat alle direct omwonenden van een windmolen hetzelfde kunnen verwachten, is het noodzakelijk dat er gemeentebreed een eenduidige invulling wordt gegeven aan het begrip compensatie en schadeafhandeling.
2. Het deponeren en afhandelen van klachten over een windpark en het beslechten van geschillen door een neutrale derde partij.
3. Bijdrage aan een Windfonds.
4. Eisen met betrekking tot financiële participatie van inwoners van de gemeente Emmen.

Gedragcodes en (raamwerk-)overeenkomsten kunnen niet eenzijdig worden opgelegd aan andere partijen. Tegelijkertijd zien de meeste betrokkenen in dat het verstandig is om vooraf duidelijke afspraken te maken en vast te leggen. Dit heeft er onder meer toe geleid dat zowel de NWEA als de NLVOW hun eigen landelijke Gedragcode hebben opgesteld. Maar het is deze organisaties nog niet gelukt om tot een gezamenlijk gedragen, landsdekkende Gedragcode te komen. Verder neemt het Rijk (tot dusverre) een afwachtende houding aan als het gaat om het stimuleren van de dialoog en het (beter) borgen van de rechtspositie van met name omwonenden, voorbij het wettelijke kader rond planschade en verdere compensatie.

In fase 3 kunnen concrete afspraken met betrekking tot de vier genoemde punten uit het Regieplan specifiek en concreet worden ingevuld. Dit kan niet vooraf worden opgelegd, maar dient in het gebiedsproces, na vaststelling van de structuurvisie en vóór verlenen van de omgevingsvergunning, te worden overeengekomen. De gemeenteraad kan bij de besluitvorming met betrekking tot de verklaring van geen bedenkingen mee laten wegen in welke mate een initiatiefnemer heeft voldaan aan de gestelde eisen uit de gedragcode. Met deze gedragcode wil de gemeente ervoor zorgen dat de vier genoemde punten uit het regieplan worden ingevuld.

Bevindingen Windkracht 3

Uitkomsten Gebiedsproces I

De gemeente Emmen ziet graag dat omwonenden vanuit een voldoende gelijkwaardige positie ten opzichte van initiatiefnemers (exploitanten, ontwikkelaars) in overleg of in onderhandeling kunnen treden over de wijze waarop een windpark gestalte krijgt. Daartoe is in de eerste plaats op basis van het Regieplan geïnvesteerd in het Gebiedsproces I van Windkracht3. Dit Gebiedsproces heeft

op belangrijke punten een directe ruimtelijke vertaling gekregen in de structuurvisie. Niet alleen wordt het aantal gehinderden beperkt door de gehanteerde afstand tot de woongebieden en de solitaire woningen, ook door hoogtebeperkingen en borging van de tijdelijkheid worden hinder en gezondheidsrisico's bij voorbaat teruggedrongen.

In Gebiedsproces I gaven veel bewoners richting Windkracht 3 ook aan nog niet te willen spreken van een gedragen ontwerp en nog geen richting aan te willen geven wat zij zien als reële compensatie. Want daarmee kregen zij het gevoel de komst van windmolens in hun gebied over zich af te roepen. Daardoor kon Windkracht3 ten tijde van de besluitvorming over de ontwerp-structuurvisie Emmen, Windenergie in de zomer van 2015 geen concept-gedragscode opleveren.

Uitkomsten Gebiedsproces II

In april 2016 leverde Windkracht 3 het rapport met Bevindingen Gebiedsproces deel II op. Windkracht 3 stelt voor om, in de realisatiefase, per gebied een omgevingsovereenkomst te sluiten en heeft in het rapport een *Raamwerk voor alle Omgevingsovereenkomsten Windenergie Emmen* opgenomen.

Windkracht3 gaat uit van een Bewonersplatform dat ook na realisatie van de windmolens blijft functioneren. Er wordt verder rekening gehouden met de mogelijkheid tot oprichting van een dorps- of windcoöperatie waarin omwonenden als mede-ontwikkelaar optreden binnen een gebied. De model Omgevingsovereenkomst Windenergie Emmen zoals Windkracht 3 die voorstelt, laat ruimte voor lokaal maatwerk en lokale initiatieven in fase 3 (de realisatiefase). Met het voorstel voor oprichting van een "Bewonersplatform" per aangewezen gebied geeft Windkracht 3 daarbij invulling aan wat in het regieplan Ontwikkelteams worden genoemd.

De gemeente heeft deze aanbevelingen van Windkracht 3 gebruikt als bouwstenen voor de Gedragscode. De gedragscode Windenergie gemeente Emmen geeft de uitgangspunten aan voor de op te stellen omgevingsovereenkomsten, om de positie van omwonenden ten opzichte van ontwikkelaars te waarborgen. De gedragscode is daarmee richtinggevend voor de inhoud van de omgevingsovereenkomsten. Hiervan uitgaande kunnen bewoners, met het bewonersplatform, en exploitanten in fase 3 overeenkomsten afsluiten.

De Gedragscode geeft verder invulling aan het gebiedsproces en het instellen van een Bewonersplatform per aangewezen gebied. De gemeente zal deze platforms dan ook initiëren en ondersteunen.

Gemeentelijk standpunt

De gemeente wil dat er bindende afspraken tot stand komen tussen initiatiefnemers en omwonenden en de gemeente zelf, voorafgaand aan de realisatie van windenergie. De gemeente wil daarmee omwonenden ook invloed geven op de ontwikkeling van windenergie nabij hun woon- en leefomgeving.

Met deze Gedragscode Windenergie gemeente Emmen wil de gemeente daarom aan alle betrokkenen duidelijk maken op welke wijze zij dit wil borgen en wat partijen daarbij van de gemeente mogen verwachten.

De gemeente zal in fase 3 een Gebiedsproces organiseren. Hierin krijgen omwonenden een centrale rol, in het proces bij invulling van een locatie.

Elke omwonende krijgt gelegenheid om deel te nemen aan het Gebiedsproces

Voor iedere aangewezen locatie zal dus een Gebiedsproces worden georganiseerd. De gemeente neemt hiervoor het initiatief en zal overgaan tot het instellen van een Bewonersplatform per locatie. Het Bewonersplatform heeft in de Gedragscode een centrale rol, de gemeente zal deze platforms dan ook initiëren en ondersteunen.

Aan het Bewonersplatform kunnen 4 tot 7 omwonenden en vertegenwoordigers van exploitant en gemeente deelnemen (zie art 3.1). Het platform wordt geleid door een onafhankelijk voorzitter.

Taken van het Bewonersplatform zijn onder meer (zie art 4.4, 5.2, 7.4, 7.5, 8.4, 9, 10.2)

- afspraken in voorbereidings-, exploitatie- en sloopfase
- opstellen van een klachtenregeling
- voorbereiden regelingen inzake compensatie
- voorbereiden overeenkomsten
- informatievoorziening
- terugkoppeling met Gebiedsproces
- voorlopig oordeel over plannen voorafgaand aan vergunningprocedure
- voorstellen aan gemeente m.b.t. de afwijkingmogelijkheden in de structuurvisie
- voorstellen aan gemeente m.b.t. besteding van middelen uit het Windfonds

Aan het Bewonersplatform wordt dus gevraagd om voorstellen aan de gemeente uit te brengen. Alvorens het platform voorstellen doet moet het platform deze voorleggen aan de deelnemers van het Gebiedsproces.

De gemeente wil inzetten op rechtstreekse overeenkomsten tussen initiatiefnemer en elke direct omwonende (binnen 1100 meter). De gemeente zal voorzien in een modelovereenkomst.

Met deze aanpak worden juridische complicaties voorkomen. De rol van de gemeente is wettelijk beperkt, waardoor de gemeente niet zomaar voor een groep van omwonenden een overeenkomst kan ondertekenen. Een Bewonersplatform kan omwonenden niet vertegenwoordigen bij afsluiten van een overeenkomst tussen exploitant en één of meer omwonenden.

De exploitatieovereenkomst van gemeente met exploitant dient primair om de exploitatiebijdrage aan het Windfonds, juridisch, vast te leggen. Zo nodig kunnen in deze overeenkomst ook andere afspraken worden vastgelegd. Zoals hiervoor aangegeven kan het bewonersplatform daarvoor voorstellen doen.

Een en ander laat onverlet dat voor de invulling van een locatie een procedure voor verlenen van een omgevingsvergunning moet worden gevolgd. Daarbij is onder meer een project-m.e.r. vereist. Voor een en ander geldt de wettelijke procedure, met alle waarborgen van dien.

Meest wenselijk: directe overeenkomst tussen exploitant en omwonende

De gemeente wil bovenal stimuleren dat initiatiefnemers en omwonenden zelf een overeenkomst sluiten tussen beiden, met de gemeente in de rol van regisseur. Het Bewonersplatform speelt hierin een rol. Er kunnen afspraken tussen het Bewonersplatform en Initiatiefnemer worden voorbereid, bijvoorbeeld over een klachtenregeling.

In hoofdstuk 10 van de structuurvisie wordt hier ook nader aandacht aan besteed.

Prioriteitstelling

Onderstaand schema vormt de basis voor deze Gedragscode. Deze werkwijze blijkt op grond van de bevindingen uit het Gebiedsproces van Windkracht 3 maatschappelijk breed gedeeld te worden en kan bij het voorbereiden, nemen en vastleggen van beslissingen gevolgd worden¹.

---

¹ Deze werkwijze sluit ook aan op de uitgangspunten in het door de raad op 27 november 2014 vastgestelde Regieplan Windenergie gemeente Emmen.

1. Minimalisering overlast	2. Compensatie schade	3. Omgangs- afspraken	4. "Mee-profigteren"
<ul style="list-style-type: none"> • Geluids-reducerende maatregelen • Beeld beïnvloedende maatregelen • Tijdelijke vergunning • Afbraakregeling 	<ul style="list-style-type: none"> • Planschade • Inkomensschade • Vermindering woon- en leefgenot • Schadeafhandeling • Bijdrage Gebiedsfonds 	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie & communicatie • Klachten-afhandeling • Geschillen-beslechting 	<ul style="list-style-type: none"> • Omwonenden-regeling • Dorps- of windcoöperatie • Gebiedsfonds • Financiële participatie (aandeelhouders/obligatiehouder windpark, Dorpsmolen)

Schema: overgenomen uit het rapport Bevindingen Gebiedsproces II van Windkracht 3

Juridische status van Gedragscode, overeenkomsten en vergunningen

De Gedragscode stelt eisen ten aanzien van de omgang met minimalisering overlast, compensatie en planschade, omgangsafspraken en meeprofigteren. Een aantal eisen, met name wat betreft omgangsafspraken, komt overeen met eisen die in de gedragscodes van de NWEA en de NLVOW worden gesteld. De Gedragscode sluit daarmee aan op de uitgangspunten in het Regieplan en de bevindingen van Windkracht 3.

Een Gedragscode krijgt juridisch bindend effect als verplichtingen in een overeenkomst of bij het opnemen van eisen in een vergunning worden vastgelegd. Maar ook zonder een formele juridische binding kan de Gedragscode betekenis hebben. Dit is afhankelijk van de opstelling en het onderlinge vertrouwen van partijen (omwonenden, exploitanten). Deze Gedragscode is, met de vaststelling door de raad, voor de gemeente zelf in elk geval wel bindend.

Gemeentelijke Gedragscode Windenergie

1. Definities

- 1.1. In deze Gedragscode wordt verstaan onder:
  - 1.1.1. Gemeente:
de gemeente Emmen;
  - 1.1.2. Initiatiefnemer:
de ondernemer of organisatie die heeft aangegeven het voornemen te hebben voor de aanleg of bouw van een windpark, in een door de gemeente daarvoor aangewezen gebied;;
  - 1.1.3. Exploitant:
de ondernemer of organisatie die een windpark, of een of meerdere windturbines die onderdeel uitmaken van een windpark, exploiteert, al dan niet met een winst oogmerk;
  - 1.1.4. Omwonende:
de eigenaar of hoofdbewoner van een woning gelegen binnen een afstand van twee kilometer van een voor ontwikkeling van windenergie aangewezen gebied. Hieronder worden ook vergelijkbare belanghebbenden verstaan, zoals een recreatieondernemer;
  - 1.1.5. Direct omwonende:
omwonende binnen 1100 meter van de (beoogde, dichtstbijzijnde) windmolens, gerekend vanuit de as van de dichtstbijzijnde windmolenmast tot aan gevel van de woning;
  - 1.1.6. Overige omwonende:
alle omwonenden tussen 1100 en 2000 meter van de (beoogde) windmolens, gerekend vanuit de as van de dichtstbijzijnde windmolenmast tot aan de gevel van de woning;
  - 1.1.7. NMO's:
georganiseerde natuur- en milieu organisaties die actief zijn in het gebied waar de initiatiefnemer een windpark wil bouwen.
  - 1.1.8. Bewonersplatform:
De Bewonersplatforms komen overeen met in het Regieplan genoemde ontwikkelteams. Na vaststelling van de structuurvisie wordt in elk aangewezen gebied een bewonersplatform gevormd bestaande uit circa 6 tot 8 omwonenden. Deze omwonenden worden voorgedragen vanuit, en door de bewoners, die binnen ca. 2 km van het geplande windpark wonen.
  - 1.1.9. Windfonds :
Een fonds voor financiering van algemene compenserende en mitigerende ruimtelijke maatregelen in en rondom gebieden die zijn aangewezen voor windenergie
  - 1.1.10. EOP:
Binnen de gemeente Emmen zijn dit de Erkende Overlegpartners overeenkomstig de gemeentelijke met betrekking tot Erkende Overlegpartners, vaak een Plaatselijk Belang, dorps- of wijkvereniging. Vergelijkbare instanties in omliggende gemeenten worden hieraan gelijkgesteld.
  - 1.1.11. Gebiedsproces:
Het proces dat gemeente organiseert om alle omwonenden een rol te geven, en een goede positie van omwonenden te waarborgen, bij de voorbereiding en ontwikkeling van een windpark

2. Uitgangspunten

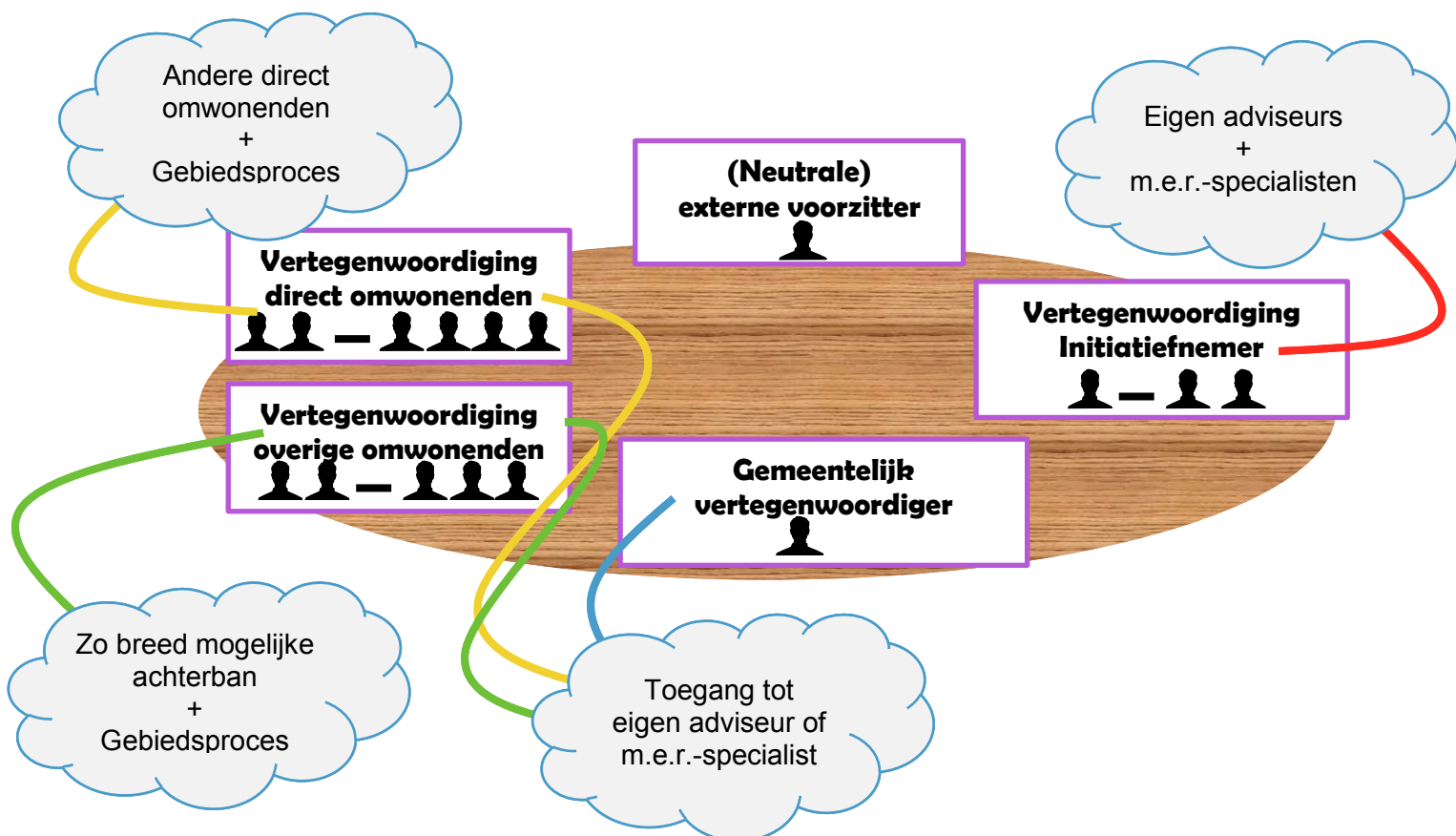
- 2.1. de Structuurvisie Windenergie Emmen en het Regieplan Windenergie Emmen (gemeente Emmen);
- 2.2. De uitkomsten van Gebiedsproces I en II van platform Windkracht 3
- 2.3. De Model-Omgevingsovereenkomst Windenergie Emmen van platform Windkracht3.
- 2.4. Bij afwegingen en besluitvorming wordt onderstaand schema als vertrekpunt gehanteerd, zodat alle genoemde aspecten in elk geval kunnen worden meegewogen.

1. Minimalisering overlast	2. Compensatie schade	3. Omgangsafspraken	4. "Mee-profiteren"
<ul style="list-style-type: none"> • Geluidsreducerende maatregelen • Beeld beïnvloedende maatregelen • Tijdelijke vergunning • Afbraakregeling 	<ul style="list-style-type: none"> • Planschade • Inkomensschade • Vermindering woon- en leefgenot • Schadeafhandeling • Bijdrage Gebiedsfonds 	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie & communicatie • Klachtenafhandeling • Geschillenbeslechting 	<ul style="list-style-type: none"> • Omwonendenregeling • Dorps- of windcoöperatie • Gebiedsfonds • Financiële participatie (aandeelhouders/obligatiehouder windpark, Dorpsmolen)

- 2.5. Per aangewezen gebied sluiten initiatiefnemer en omwonenden een overeenkomst inzake compensatie voorafgaand aan de formele de vergunningsaanvraag.
- 2.6. Uitgangspunt is een constructieve, transparante en open opstelling van alle betrokkenen, gericht op efficiëntie, voortvarendheid en het vermijden van belastende juridische procedures .

3. Bewonersplatform per aangewezen gebied

3.1.1. Het volgende model dient als kompas bij de instelling van het Bewonersplatform voor elk voor windenergie aangewezen gebied:

- 3.1.2. De gemeente voorziet in een startbijeenkomst om tot oprichting van het Bewonersplatform te komen.
- 3.1.3. De gemeente draagt een (neutrale) externe voorzitter voor.
- 3.1.4. De gemeente zorgt voor een gemeentelijk vertegenwoordiger in elk Bewonersplatform. Deze zorgt ook voor informatie-uitwisseling tussen Bewonersplatforms.
- 3.1.5. De initiatiefnemer zorgt voor één of twee vertegenwoordigers in elk Bewonersplatform.
- 3.1.6. Aan het Bewonersplatform kunnen 4 tot 7 omwonenden deelnemen. Uitgangspunt is dat minimaal de helft van het aantal bewoners in het Bewonersplatform ook direct omwonende is.
- 3.1.7. Deelnemers aan het bewonersplatform hebben daarin zitting voor onbepaalde tijd. In overleg met het Bewonersplatform is plaatsvervangend mogelijk.
- 3.1.8. In het geval het instellen of het functioneren van het Bewonersplatform moeizaam verloopt, voorziet het college in overleg met de voorzitter in een passende oplossing.
- 3.1.9. Indien de gemeente door een grondpositie (ook) initiatiefnemer is, zoekt de gemeente in overleg met het Bewonersplatform naar een passende werkwijze.
- 3.1.10. Het Bewonersplatform kan ook na het starten van de ruimtelijke procedures, en in de fase van exploitatie, blijven functioneren indien daar aanleiding toe bestaat.

4. Gebiedsproces per aangewezen gebied

- 4.1. Initiatiefnemer en gemeente hebben samen de verantwoordelijkheid om alle omwonenden vroegtijdig te betrekken bij de planontwikkeling, in aanvulling op het Bewonersplatform. Initiatiefnemer en gemeente bieden daarbij aan omwonenden de gelegenheid om en problemen en oplossingen aan te dragen en zodoende bij te dragen aan de ontwikkeling en exploitatie van windenergie in het aangewezen gebied.
Het Gebiedsproces kan worden benut om juridisch bindende overeenkomsten voor te leggen aan betrokken partijen, bijvoorbeeld overeenkomsten die in het Bewonersplatform zijn voorbereid.
- 4.2. Kosten en werkwijze
  - 4.2.1. De gemeente betaalt de externe voorzitter en stelt faciliteiten beschikbaar en vergoedt door het Bewonersplatform gemaakte kosten. Instemming vooraf van gemeente is vereist.
  - 4.2.2. Op verzoek van omwonenden kan de gemeente voorzien in specialistisch advies of ondersteuning.
  - 4.2.3. Het Bewonersplatform bepaalt zelf, met inachtnaam van de uitgangspunten, de werkwijze en de manier van voeren van overleg.
  - 4.2.4. Vergaderingen van het Bewonersplatform zijn openbaar en worden vastgelegd in een verslag dat ook openbaar is.
- 4.3. Taken
  - 4.3.1. Het Bewonersplatform heeft tot taak om sluitende afspraken over de realisatie-, exploitatie- en sloopfase tussen initiatiefnemer, omwonenden en eventuele andere belanghebbenden voor te bereiden op basis van een constructief en open proces en gebaseerd op wederzijds respect
  - 4.3.2. Het Bewonersplatform kan betrokkenen (initiatiefnemer, omwonenden, grondeigenaren, gemeente) voorstellen om afspraken vast te leggen in overeenkomsten.
  - 4.3.3. De taken van de voorzitter zijn:
    - 4.3.3.1. constructief overleg mogelijk maken en in stand houden;
    - 4.3.3.2. bewaken van het proces en de voortgang, met een passende vergaderfrequentie;
    - 4.3.3.3. Samenvatten en verslagleggen van vragen, dilemma's, conclusies en afspraken.
  - 4.3.4. Deelnemers aan het Bewonersplatform zorgen actief en regelmatig voor terugkoppeling naar alle deelnemers aan het Gebiedsproces.
  - 4.3.5. Het Bewonersplatform geeft in een rapport een voorlopig oordeel over het plan van Initiatiefnemer, voorafgaand aan de formele start van de ruimtelijke procedure.
  - 4.3.6. Met betrekking tot overeenkomsten heeft het Bewonersplatform tot taak om alle Initiatiefnemer en alle direct omwonende(n) te informeren en eventueel te adviseren. Het Bewonersplatform heeft echter niet de bevoegdheid om deze overeenkomsten af te sluiten.
  - 4.3.7. De gemeente betreft het rapport van het Bewonersplatform in de besluitvorming over het al dan niet starten van de ruimtelijke procedure. Als er wordt afgeweken van conclusies of aanbevelingen van het rapport, zal de gemeente Emmen aangeven wat daarvoor de redenen zijn.
  - 4.3.8. Het Bewonersplatform kan, op basis van de mogelijkheden die de structuurvisie biedt, voorstellen af te wijken van de structuurvisie.
Voorstellen van het Bewonersplatform, bv aan gemeente of aan exploitant, legt het

5. Rol van de Initiatiefnemer per aangewezen gebied

- 5.1. Initiatiefnemer zorgt voor een goede communicatie en informeert en betreft omwonenden, grondeigenaren en gemeente vanaf de eerste contacten bij zijn initiatief.
- 5.2. Initiatiefnemer komt met het Bewonersplatform afspraken overeen ten aanzien van participatie in alle fasen van het windenergieproject, per aangewezen gebied. Daarbij wordt onder andere invulling gegeven aan de informatievoorziening en het betrekken van omwonenden, EOP's en andere belanghebbenden in het Gebiedsproces.
- 5.3. In ieder geval treedt initiatiefnemer in overleg met gemeente over de eerste afstemming met omwonenden.

6. Minimaliseren overlast

- 6.1. Nulmeting en monitoring
  - 6.1.1. Initiatiefnemer zorgt vooraf –eventueel in het projectMER – voor uitvoeren van een nulmeting waarmee de uitgangssituatie (in elk geval wat betreft geluidhinder) ter plaatse van maatgevende woningen wordt vastgelegd.
  - 6.1.2. Na realisatie van de windmolens dient op basis van een monitoringsprogramma het effect van windmolens periodiek te worden gemeten, tot aan het moment van sloop.
  - 6.1.3. De nulmeting en de uitvoering van het monitoringsprogramma dienen door een onafhankelijke partij te worden uitgevoerd en de resultaten dienen transparant beschikbaar te komen. Dit verschaft alle betrokkenen inzicht over de werkelijke overlast als gevolg van geluid, licht en zicht.
- 6.2. Het Bewonersplatform bespreekt mogelijkheden en maatregelen om overlast en hinder te reduceren en weegt de verwachte kosten en effecten. Dit kan ook betrekking hebben op andere bronnen van hinder of overlast in de omgeving, in het bijzonder wanneer er opeenstapeling van effecten optreedt.

7. Compensatie schade

- 7.1. De gemeente voorziet in een modelovereenkomst voor compensatie van schade aan een direct omwonende.
- 7.2. Initiatiefnemer maakt voor indiening van de definitieve vergunningsaanvraag met direct omwonenden afspraken over directe compensatie. Het Bewonersplatform bereidt deze afspraken voor en kan de door de gemeente aangeboden modelovereenkomst hier eventueel op aanpassen.
- 7.3. Deze afspraken beogen vooraf te voorzien in compensatie voor alle materiele in immateriële schade, met inbegrip van planschade, aan alle direct omwonenden.
- 7.4. Initiatiefnemer en direct omwonenden leggen deze afspraken in een overeenkomst vast.
- 7.5. De compensatie dient daartoe vooraf op basis van een objectieve en algemeen geldende maatstaf te worden vastgesteld in het Bewonersplatform. Initiatiefnemer kan op basis daarvan een voorstel doen aan een direct omwonende.
- 7.6. Indien Initiatiefnemer en direct omwonende geen overeenstemming bereiken, schakelt initiatiefnemer een onafhankelijk deskundige in om op basis van de in het Bewonersplatform overeengekomen maatstaven een onafhankelijke taxatie van de schade uit te voeren. De omwonende moet vooraf instemmen met de selectie van de deskundige.
- 7.7. Omwonende en initiatiefnemer maken de overeengekomen afspraken openbaar.
- 7.8. Omwonende behoudt indien geen of ontoereikende compensatieafspraken tot stand zijn gekomen de mogelijkheid om bij de gemeente planschade te claimen, conform de wettelijke procedure. De gemeente zal bij het beoordelen van het planschadeverzoek de al overeengekomen vergoedingen aan omwonende betrekken.

8. Windfonds per aangewezen gebied

- 8.1. De gemeente stelt een Windfonds per locatie in voor de financiering van algemene compenserende en mitigerende ruimtelijk maatregelen, in en rondom een gebied dat is aangewezen voor windenergie.
- 8.2. Een Windfonds wordt onder meer gevoed vanuit de exploitatiebijdrage van de exploitant. Daarbij wordt rekening gehouden met eventuele afspraken die Initiatiefnemer zelf is overeengekomen met omwonenden en andere belanghebbenden.
- 8.3. De exploitatiebijdrage wordt in een exploitatieovereenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente vastgesteld.
- 8.4. Het Bewonersplatform kan, indien het Windfonds door de gemeente is ingesteld, voorstellen doen aan gemeente voor bestedingen van middelen uit het Windfonds.

9. Informatie en communicatie

- 9.1. Uitgangspunt is dat informatieverstrekking en communicatie een continue proces zijn en dat ook van omwonenden een actieve inzet mag worden gevraagd.
- 9.2. Initiatiefnemer voorziet in duidelijke en begrijpelijke informatie. Initiatiefnemer voorziet daartoe in elk geval in ontwerpateliers, 3D-visualisaties en begrijpelijke rapportsumervattingen.
- 9.3. Deze informatie stelt Initiatiefnemer in elk geval beschikbaar aan het Bewonersplatform en Gebiedsproces en op een openbare website.
- 9.4. Exploitant blijft voorzien in informatie aan omwonenden tijdens de bouw-, exploitatie- en sloopfase.
- 9.5. Initiatiefnemer spant zich in om vragen van omwonenden snel en adequaat te beantwoorden.
- 9.6. Initiatiefnemer zorgt voor een vast contactpersoon (per gebied).
- 9.7. De gemeente Emmen zorgt ook voor een vast contactpersoon (per gebied).

10. Klachtenregeling

- 10.1. Initiatiefnemer voorziet in een Klachtenregeling en een Geschillenregeling.
- 10.2. Initiatiefnemer stelt de Klachtenregeling samen met het Bewonersplatform op.

11. Mee-profileren (participatie)

- 11.1. Initiatiefnemer biedt omwonenden (binnen 2 kilometer) de gelegenheid om - meer of minder risicovol – te participeren in of mee te profiteren van de windmolens.
- 11.2. Initiatiefnemer biedt ook inwoners van de gemeente Emmen en inwoners binnen aangrenzende postcoderoosgebieden de gelegenheid om - meer of minder risicovol – te participeren in of mee te profiteren van de windmolens.
- 11.3. Initiatiefnemer dient potentiële lokale energiecoöperatie initiatieven te betrekken bij de ontwikkeling van windenergie.
- 11.4. Initiatiefnemer en omwonenden kunnen besluiten tot de oprichting van een lokaal fonds.

12. Exploitatieovereenkomst

- 12.1. De gemeente Emmen sluit voorafgaand aan het verlenen van de Omgevingsvergunning een exploitatieovereenkomst af met Initiatiefnemer.
- 12.2. Van Initiatiefnemer wordt verwacht dat deze open is met betrekking tot zijn businesscase. Dit is nodig om de redelijkheid van exploitatiebijdragen aan het Gebieds fonds in het kader van de Exploitatieovereenkomst vast te kunnen stellen.
- 12.3. Gemeente en initiatiefnemer nemen zo veel mogelijk elementen uit de Gedragscode over in de exploitatieovereenkomst

13. Positie van de Erkende Overlegpartners (EOP's)

- 13.1. Elk (zoek)gebied voor windenergie raakt aan het belang (of werkgebied) van meer dan één Erkende Overlegpartner in de gemeente Emmen of zelfs daarbuiten. De gemeente betreft EOP's bij de windmolenopgave, in lijn met de EOP-verordening. De gemeente wil tegelijkertijd via de oprichting van een Bewonersplatform per gebied ervoor zorgen dat alle belangen in het gehele omliggende gebied voldoende gelijkmatig zijn vertegenwoordigd.

14. Positie van natuur- en milieuorganisaties (NMO's)

- 14.1. In de gedragscodes van de NWEA en NLVOW wordt de positie van NMO's nader genoemd. De gemeente Emmen staat open voor betrokkenheid van NMO's, maar onderkent ook dat in de uitvoeringsfase in de eerste plaats omwonenden een plek moeten krijgen in Bewonersplatforms. Wij zien in elk geval een adviserende rol voor NMO's in het licht van het ProjectMER, in het bijzonder wat betreft mitigerende maatregelen en landschapsversterkende (of camouflerende) ingrepen. Verder wil de gemeente ruimte laten aan Bewonersplatforms om tot een voldoende evenwichtige samenstelling te komen.